

Salaks As
Lavangnesveien 793

9350 SJØVEGAN

Adm.enhet: Kyst- og havbruksavdelingen
Saksbehandler: Aksnes/Eikeset
Telefon: 99691466/41631211
Vår referanse: 17/9948
Deres referanse:
Dato: 20.12.2018

Salaks AS - Delvis omgjøring av eget vedtak etter klage

Fiskeridirektoratet viser til klage fra Salaks AS («Salaks» eller «klager»), 2. november 2018. Klagen retter seg mot Fiskeridirektoratets vedtak om avslag av 12. oktober 2018. Vi viser også til Salaks sin søknad om ni utviklingstillatelser, datert 12. juli 2017, samt øvrig korrespondanse i saken.

Salaks er part i saken og har klagerett, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. Klagen er fremsatt innenfor klagefristen, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd. Fiskeridirektoratet anser etter dette de formelle vilkårene for å ta klagen til behandling for å være oppfylt, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

Fiskeridirektoratet har foretatt en ny vurdering av saken i forbindelse med klagen, og omgjør med dette delvis vedtaket av 21. desember 2017. Under gis en nærmere redegjørelse av Fiskeridirektoratets vurdering, jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25.

1. Om saken

Salaks søkte 12. juli 2017 om ni utviklingstillatelser for å utvikle konseptet FjordMAX. FjordMAX er beskrevet som et semi-lukket anlegg, med flyter som er en stiv stålkonstruksjon og med fleksibel notpose. Fiskeridirektoratet avsto søknaden i vedtak 12. oktober 2018. Begrunnelsen for avslaget var at konseptet ikke oppfylte kravet om «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b. Direktoratet la til grunn at prosjektet kun i begrenset grad kunne bidra til å løse utfordringene knyttet til miljø og areal som akvakulturnæringen står overfor. Etter direktoratets syn var det derfor vanskelig å legge til grunn at konseptet FjordMAX fravek fra eksisterende teknologi på en måte som bidrar til å oppfylle formålet med utviklingstillatelser på en vesentlig bedre måte. Fiskeridirektoratet ga uttrykk for å ha vært i tvil, men konkluderte på bakgrunn av en høy terskel med at det omsøkte konseptet ikke oppfylte kravet til «*betydelig innovasjon*». Videre viste Fiskeridirektoratet til at selv om vilkårene for å tildele utviklingstillatelser er oppfylt er det

opp til direktoratets skjønn å vurdere om tillatelser skal gis. Fiskeridirektoratet ga uttrykk for at dersom det skal være aktuelt for direktoratet å tildele tillatelser til konseptet må det fremstå som sannsynlig at teknologien som utvikles skal kunne komme hele næringen til gode. Ettersom direktoratet vurderte at prosjektet kun i begrenset grad oppfylte formålet med utviklingstillatelser kom direktoratet etter en helhetsvurdering fram til at søknaden fra Salaks også måtte avslås på dette grunnlaget. Fiskeridirektoratet viser for øvrig til avslagsvedtaket.

Salaks påklaget vedtaket i brev av 2. november 2018.

2. Innholdet i klagen

Klager er uenig med Fiskeridirektoratets beskrivelse av teknologien som «*et åpent anlegg med luseskjørt og tett duk i bunn*». Ifølge klager er FjordMax sammensatt av «*et nytt flyterkonsept med tilhørende infrastruktur og tre produksjonsenheter som består av not, rømmingsnett, integrert oppsamlingsenhet for slam og luseskjørt med tilhørende utstyr for å sikre vannkvalitet.*» Etter klagers vurdering er dette betydelig innovasjon sammenlignet med dagens tilgjengelige teknologi. Klager viser til at Fiskeridirektoratet i avslagsvedtaket har lagt til grunn at konseptet er tenkt plassert på lokaliteter med lave strømhastigheter og viser til at konseptet også er beregnet på eksisterende type lokaliteter. Videre er klager uenig med Fiskeridirektoratets vurdering av rømmingsrisiko, tilrettelegging for effektiv arealutnyttelse og luseutfordring og mener at søknaden må ha blitt misforstått på disse punktene.

Når det gjelder simuleringen av oppsamlingseffekten viser klager til at det er tatt høyde for en variasjon i strømhastighet på $\pm 20\%$. Vedlagt klagen fulgte også en strømrappport for Storvika III som viser at 8cm/s er gjennomsnittsstrømmen på denne lokaliteten. Klagen er også vedlagt uttalelser fra SINTEF og Akvaplan Niva hvor det uttales at gjennomsnittsstrømmen på en lokalitet er det naturlige utgangspunktet for å vurdere oppsamlingseffekt. Videre har klager vedlagt oversikt over gjennomsnittsstrøm på landsbasis hvor det av 99 lokaliteter med bølgehøyde Hs 2,2 m eller lavere, er 78 lokaliteter som har en gjennomsnittsstrøm på 8 cm/s eller lavere på 5 m dyp. Det er også vedlagt en uttalelse fra Akvaplan Niva vedrørende målte strømhastigheter på 404 av lokalitetene i de tre nordligste fylkene. Ifølge klager vil FjordMAX oppnå en oppsamlingseffekt på 90 % på over 78 % av disse lokalitetene. Ifølge klager er det på bakgrunn av dette overveiende sannsynlig at FjordMAX-konseptet og oppsamlingssystemet vil kunne komme en stor del av næringen til gode ved realisering.

Når det gjelder rømmingsikkerhet anfører klager at direktoratets konklusjon utelukkende synes å vektlegge antall individ. Ifølge klager fremgår det ikke av vedtaket hvordan direktoratet har vektet at FjordMAX med stålkonstruksjonen skal utrustes med rømmingsnett som tar risikoen for rømming gjennom produksjonsnot betraktelig ned fra risikoen ved dagens anlegg. Ifølge søker synes det heller ikke å være vektlagt at stålkonstruksjonen reduserer risikoen for rømming som følge av not under vann eller skader etter støting og påkjørsler sammenlignet med konvensjonelle anlegg. I tillegg vil Salaks

gjennom dispensasjonssøknad fra begrensning på antall individ per produksjonsenhet forplikte seg til de samme tredjepartsvurderinger som tidligere utviklingsprosjekt er blitt godkjent med. Klager har fått utarbeidet en rapport om rømmingsrisikoen i FjordMAX opp mot dagens konvensjonelle anlegg av DNV GL. I rapporten er det også gjort risikovurderinger av hendelser med store konsekvenser.

Klager er videre uenig med direktoratets konklusjon om at det ikke er godtgjort at prosjektet vil kunne føre til redusert spredning av lus til vill fisk sammenlignet med konvensjonelle merder med skjørt. Klager anfører at effekten av luseskjørtene med tilhørende systemer vil bidra til redusert lusepåslag og dermed begrense mulighetene for oppblomstring av en lusepopulasjon. Videre anføres det at et eventuelt luseutbrudd i en produksjonsenhet skjerms mot de øvrige produksjonsenhetene og vill fisk som følge av stålkragen og luseskjørtet. Det vises også til at FjordMAX har deksareal som kan ta imot systemer for avlusning av fisk internt på anlegget og at det vil benyttes stor settefisk som vil gi redusert produksjonstid i sjø.

Når det gjelder innovasjonsgrad anfører klager at Fiskeridirektoratets vurdering av denne synes å være basert på en misforståelse av hvilke arealer FjordMAX skal kunne brukes på. Ifølge klager synes også innovasjonsvurderingen av teknologien å komme skjevt ut ved at det legges til grunn at rømmingsrisiko og spredning av lus er på linje med konvensjonelle anlegg, utelukkede ut fra en vurdering av antall individ i enhetene. Ifølge klager må vurderingen av om teknologien utgjøre betydelig innovasjon holdes adskilt fra vurderingen av antall individ i en produksjonsenhet.

Det vises til klagen for en utfyllende redegjørelse for klagers anførsler.

3. Rettslig grunnlag

Av forvaltningsloven § 33 andre ledd fremgår det at «[u]nderinstansen [Fiskeridirektoratet] skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet.»

Bestemmelser om utviklingstillatelser og hjemmel for tildeling finnes i forskrift om tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 5. Vi vil særlig vise til:

§ 22. Særlige formål

(..)

Akvakultur av matfisk til utvikling skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

§ 23. Generelle vilkår for tildeling og fornyelse

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. (..)

§ 23b. Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til utvikling

Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi som innebærer en betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning, eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

(..)

§ 28b. Maksimalt tillatt biomasse per tillatelse til særlige formål

Maksimalt tillatt biomasse per tillatelse fastsettes etter en konkret vurdering hvor det blant annet skal tas hensyn til søkers behov. Maksimalt tillatt biomasse per tillatelse skal ikke overstige 780 tonn, med unntak av tillatelse til fiskepark, som ikke skal overstige 2 tonn.

(..)

Ved avgrensning av tillatelse til utvikling, skal det blant annet tas hensyn til hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet.

Ved avgrensning av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål skal det ikke tas hensyn til innehavers behov for økonomisk utbytte som følge av salg av ordinær matfisk. Denne bestemmelsen gjelder ikke for tillatelser til utvikling.

4. Fiskeridirektoratets vurdering

4.1 Vurdering av klagen

Fiskeridirektoratet har vurdert om anførslene i klagen fra Salaks gir grunn for å oppheve eller endre vedtaket, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd.

4.1.1 Anførsler knyttet til vurdering av formålsoppfyllelse

Arealutfordringer

Klager viser til at Fiskeridirektoratet i avslagsvedtaket har lagt til grunn at konseptet er tenkt plassert på lokaliteter med lave strømhastigheter og peker på at konseptet også er beregnet på eksisterende lokaliteter. Fiskeridirektoratet ser at formuleringen rundt dette i avslagsvedtaket ikke er helt presis og legger i klagebehandlingen til grunn at konseptet skal kunne anvendes på eksisterende lokaliteter med en Hs opp til 2,2 m, i tillegg til skjermede lokaliteter med lav strømhastighet. Dette innebærer at konseptet er mer anvendelig enn dersom det kun kunne benyttes på skjermede lokaliteter. Imidlertid får ikke dette betydning for vurderingen av hvorvidt konseptet kan bidra til å løse næringens arealutfordringer ved å ta i bruk nye lokaliteter.

Fiskeridirektoratet opprettholder vurderingen av at det omsøkte konseptet er mer arealeffektivt enn konvensjonelle merdanlegg. Vi legger også til grunn at slamoppsamlingen

i konseptet kan innebære økt produksjonen på lokaliteter hvor produksjonen begrenses av miljøets manglende bæreevne for organisk utslipp. Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at prosjektet i noen grad utvikler teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode gjennom å bidra til å løse arealutfordringer.

Miljøutfordringer

I avslagsvedtaket har Fiskeridirektoratet lagt til grunn at en renseeffekt på 90 % ikke er tilstrekkelig dokumentert for de mest sannsynlige strømhastighetene knyttet til testlokaliteten Storvika III. Bakgrunnen for denne konklusjonen er at ettersom gjennomsnittsstrømmen på lokaliteten ikke var dokumentert i forbindelse med søknaden la Fiskeridirektoratet til grunn opplysningene i lokalitetsrapport for Storvika III, datert 8. november 2012. Ifølge denne rapporten varerte maksimal målt strømhastighet i forskjellige retninger mellom 9 cm/s og 36 cm/s, med dimensjonerende 50-års strømhastighet for anlegget til å være 67 cm/s. På bakgrunn av de foreliggende opplysningene på vedtakstidspunktet var det etter Fiskeridirektoratets vurdering ikke tilstrekkelig dokumentert i søknaden at 8 cm/s kunne benyttes som gjennomsnittlig strømningshastighet for slamoppsamlingsystemet. Direktoratet har i søknadsbehandlingen vært innforstått med at det er benyttet strømhastighet på 8 cm/s +/- 20%.

I informasjonspakken oversendt i forbindelse med klagebehandlingen er begrunnelsen for å benytte en strømhastighet på 8 cm/s dokumentert. Fiskeridirektoratet vurderer at ettersom slamoppsamlingen er en så sentral del av konseptet burde denne informasjonen vært sendt med som en del av søknaden. Vi vurderer likevel at den innsendte dokumentasjonen kun underbygger valg som allerede er gjort for konseptet, og at innsendingen av denne derfor ikke medfører noen endringer av konseptet sammenlignet med det som står beskrevet i søknaden. Etter Fiskeridirektoratets vurdering er den delen av søknaden som går på valg av strømhastighet nå tilstrekkelig dokumentert.

I avslagsvedtaket konkluderte Fiskeridirektoratet også med at konseptet ikke bidro til å løse næringens miljøutfordringer når det gjaldt rømming. Selv om sannsynligheten for rømming var redusert fremsto det totale risikobildet, etter direktoratets syn, som mer eller mindre uendret ettersom konsekvensen ved en rømmingshendelse var vesentlig større enn for konvensjonelle anlegg. Ettersom klager i den opprinnelige søknaden ikke hadde tallfestet risikoen gjorde Fiskeridirektoratet en skjønnsmessig vurdering av FjordMAX sitt risikobilde sammenlignet med eksisterende teknologi.

Det er i klagen gjort en sammenligning med Havmerden som kan holde inntil 1,6 millioner individ i én merd uten dobbel not. Fiskeridirektoratet ønsker å bemerke at en forskjell mellom FjordMAX og Havmerden, som søker ikke poengterer i klagen, er at sistnevnte inneholder systemer for å isolere hull i not. Dette vil etter Fiskeridirektoratets syn bidra til å minske konsekvensen ved hull i not.

I vedlegg til klagen er det gjort en kvantitativ sammenligning av FjordMAX' rømmingsikkerhet opp mot konvensjonell teknologi. Det konkluderes her med at risikoen for rømmingshendelser er redusert med 73% - 88%. Risikoreduksjonen baserer seg i stor grad på reduksjon av sannsynlighet for hendelse, et tall som igjen er basert på faglig skjønn fra søker. Det er vanskelig å etterprøve disse tallene, men direktoratet anser likevel at reduksjonen av risiko for rømming er tilstrekkelig dokumentert med nytt innsendt materiale. Fiskeridirektoratet vurderer derfor at konseptet kan innebære et bidrag for å løse næringens rømmingsutfordringer.

Klager er videre uenig med direktoratets konklusjon om at det ikke er godtgjort at prosjektet vil kunne føre til redusert spredning av lus til vill fisk, sammenlignet med konvensjonelle merder med skjørt. Etter direktoratets vurdering fremkommer det imidlertid ikke nye opplysninger i klagen. Fiskeridirektoratet fastholder sin vurdering av at tiltakene for å forhindre lakselus synes fornuftige gitt anleggets størrelse og antall fisk, men at disse ikke vurderes som tiltak som vil bidra til å løse næringens luseutfordringer.

Oppsummert finner Fiskeridirektoratet at Salaks gjennom klagen på en bedre måte enn gjennom søknaden har dokumentert at FjordMAX kan bidra til å løse næringens miljøutfordringer når det gjelder utslipp av organisk materiale og risiko for rømming av fisk. Fiskeridirektoratet opprettholder sin vurdering av at det ikke er godtgjort at prosjektet vil kunne føre til redusert spredning av lus fra oppdrettsfisk til villfisk, sammenlignet med konvensjonelle merder med skjørt.

4.1.2 Anførsler knyttet til vurderingen av betydelig innovasjon

Klager anfører at vurderingen av antall individ i en produksjonsenhet må holdes adskilt fra vurderingen av hvilken innovasjonsgrad teknologien innebærer. Fiskeridirektoratet er ikke enig i det. Laksetildelingsforskriften § 23b første ledd slår fast at formålet med utviklingstillatelser blant annet er å bidra til å løse miljøutfordringene næringen står overfor. To av de største miljøutfordringene akvakulturnæringen står overfor er lus og rømming. Etter direktoratets vurdering vil det derfor være relevant å legge vekt på hvorvidt risikoen for rømming og spredning av lus til ville bestander, faktisk blir begrenset i konseptet. Dersom en stor laksepopulasjon fører til at risikoen blir lik eller forverret sammenlignet med konvensjonell teknologi vil dette etter direktoratets vurdering innebære at teknologien ikke innebærer forbedring på dette punktet. Teknologien vil imidlertid likevel kunne innebære forbedring i forhold til eksisterende teknologi på andre punkter, for eksempel når det gjelder mer effektiv utnyttelse av areal.

Klager anfører videre at Fiskeridirektoratets vurdering av innovasjonsgraden synes å være basert på en misforståelse av hvilke arealer FjordMAX skal kunne brukes på. I avslagsvedtaket kom Fiskeridirektoratet til at FjordMAX innebærer ny og forbedret produksjonsteknologi. På bakgrunn av dårlig formålsoppfyllelse kom imidlertid direktoratet under tvil til at innovasjonen ikke var betydelig. Salaks har gjennom klagen vist at prosjektet er aktuelt for flere lokaliteter enn det direktoratet har lagt til grunn i avslagsvedtaket. Videre

har klager demonstrert at konseptet kan innebære et bidrag til å løse næringens utfordringer med rømming og utslipp. På denne bakgrunn vurderer Fiskeridirektoratet at vilkåret om «*betydelig innovasjon*» er oppfylt.

4.2 Videre saksgang

4.2.1 Vurdering av prosjektet

Ut i fra de opplysningene som foreligger på det nåværende tidspunktet vurderer Fiskeridirektoratet at det omsøkte konseptet faller innenfor ordningen med utviklingstillatelser. Fiskeridirektoratet vil gå videre med behandlingen av søknaden med sikte på tildeling av én eller flere utviklingstillatelser.

Dette er ikke et bindende tilsagn. For at Fiskeridirektoratet skal treffe vedtak om tilsagn om en eller flere utviklingstillatelser må også den videre behandlingen støtte opp under at realisering av prosjektet vil være i henhold til vilkårene og intensjonen med ordningen med utviklingstillatelser. Herunder må det kunne fastsettes målkriterier i tråd med dette.

4.2.2 Antall tillatelser

Selv om det foreløpig ikke er fattet vedtak om tilsagn for noen del av søknaden finner Fiskeridirektoratet likevel grunn til å vurdere behovet for det omsøkte antallet tillatelser.

Laksetildelingsforskriften § 28 første ledd slår fast at maksimalt tillatt biomasse per tillatelse til utvikling ikke skal overstige 780 tonn. Det er ifølge retningslinjene for behandling av søknad om utviklingstillatelse ikke fastsatt en grense for hvor mange tillatelser som kan tildeles. Ifølge § 28 sjette ledd skal det ved avgrensning «*blant annet tas hensyn til hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet*». Utrykket «*blant annet*» viser at også andre hensyn kan være relevante. I henhold til § 28b syvende ledd kan det i motsetning til hva som gjelder ved tildeling av forskningstillatelser også tas hensyn til økonomien i prosjektet ved fastsettelse av antall tillatelser til utvikling. Retningslinjene fastslår at dette likevel ikke innebærer at det skal tildeles flere tillatelser enn det som er driftsmessig nødvendig for å kunne gjennomføre utviklingsprosjektet. Fiskeridirektoratet kan altså ikke tildele flere tillatelser enn det som kreves for å kunne foreta tilstrekkelig uttesting.

Salaks har søkt om til sammen ni tillatelser, tilsvarende 7020 tonn MTB. Prosjektet tar sikte på å utvikle én produksjonsplattform med tre produksjonsenheter. Hver produksjonsenhet er dimensjonert for å håndtere tre tillatelser. Spørsmålet er hvor stor biomasse som er nødvendig for at Salaks skal kunne gjennomføre prosjektet.

Ordningen med utviklingstillatelser åpner for tildeling av akvakulturtillatelser til prosjekter som innebærer utvikling av teknologiske løsninger. I dette prosjektet er det «*et nytt flyterkonsept med tilhørende infrastruktur og tre produksjonsenheter som består av not, rømmingsnett, integrert oppsamlingsenhet for slam og luseskjørt med tilhørende utstyr for å sikre vannkvalitet*» som skal utvikles. Fiskeridirektoratet vurderer at det som utgangspunkt er

tilstrekkelig med én tillatelse per merd, det vil si tre tillatelser totalt, for å teste de tekniske systemene i anlegget. Imidlertid er FjordMAX designet for å kunne ha en stor fiskepopulasjon på et begrenset område. Konseptet har løsninger for å samle slam fra en konsentrert produksjon og har samtidig en rømmingssikring som kan rettferdiggjøre en større biomasse og flere individer enn konvensjonelle anlegg. Fiskeridirektoratet vurderer at det kan være en fordel å teste ut anlegget med en mer konsentrert biomasse enn det som er vanlig i konvensjonelle anlegg, for å teste om FjordMAX kan bidra til en mer effektiv arealutnyttelse. Vi vurderer likevel ikke dette som avgjørende, da det i alle tilfeller vil være mulig å måle hvor stor prosentandel av slam som samles opp fra den til enhver tid pågående produksjonen. Direktoratet vurderer også at det kan være nødvendig å teste ut én av produksjonsenhetene i anlegget med den biomassen den er dimensjonert for, for å oppnå en tilstrekkelig uttesting av slamoppsamlingsløsningen og utstyr for å sikre vannkvaliteten.

Som gjennomgått ovenfor kan det også tas hensyn til økonomien i prosjektet ved fastsettelsen av antall tillatelser til utvikling. Salaks har i tilleggsinformasjon av 20. august 2018 beregnet en investeringsramme på mellom 698 millioner kroner og 782 millioner kroner.

I Nærings- og fiskeridepartementets vedtak i klagesak fra Atlantis Subsea Farming AS¹ ble det uttalt:

Tildelingen av utviklingstillatelser utgjør potensielt en betydelig økonomisk avlastning, ettersom tillatelsene kan konverteres til alminnelige kommersielle tillatelser mot et vederlag på 10 millioner kroner (inflasjonsjustert) dersom forhåndsfastsatte målkriterier oppfylles. Markedsverdien av en alminnelig kommersiell tillatelse, og dermed størrelsen på avlastningen, er krevende å tallfeste og beheftet med usikkerhet, bl.a. fordi både tildelinger og annenhåndsomsetninger er begrenset. Grovt anslått vil rabatten ved tildeling av to tillatelser kunne utgjøre et sted mellom 80 og 180 millioner kroner. Det er opplyst at investeringskostnadene knyttet til prosjektet er om lag 74 millioner kroner. Ordningen med utviklingstillatelser skal bidra til å redusere risiko, men ikke nødvendigvis eliminere den for søker. Slike investeringskostnader tilsier derfor i utgangspunktet tildeling av én tillatelse, og kan i hvert fall under ingen omstendighet grunngi tildeling av mer enn to tillatelser.

Når det gjelder markedsverdien for kommersielle tillatelser har vi nå oppdaterte opplysninger, basert på avholdt auksjon av kapasitetsvekst i juni 2018. Under auksjonen var gjennomsnittsprisen vel 195 000 per tonn, hvilket gir en markedspris på kommersielle tillatelser på rundt 152 millioner kroner. Ettersom utviklingstillatelsene kan konverteres til alminnelige tillatelser mot et vederlag på 10 millioner kroner, dersom prosjektet tilfredsstiller de forhåndsfastsatte målkriteriene, vil verdien på en utviklingstillatelse på 780 tonn utgjøre minimum 142 millioner kroner per tillatelse. Dette er tall basert på dagens beste kunnskap. Tilsvarende markedspris er lagt til grunn av Nærings- og fiskeridepartementet i deres

---

¹ <https://fiskeridir.no/Akvakultur/Tildeling-og-tillatelser/Saertillatelser/Utviklingstillatelser/Brev-og-vedtak>

avgjørelse av klage fra MHN på delvis avslag på søknad om utviklingstillatelser til konseptet «Marine Donut».² Verdien av ni tillatelser på 780 tonn er etter dette rundt 1,3 milliarder kroner.

Legger man oppdatert kunnskap om markedsverdien for tillatelser til grunn vil rabatten ved konvertering av ni utviklingstillatelser langt overstige investeringskostnadene ved bygging av et FjordMAX anlegg. Det at ordningen med utviklingstillatelser som nevnt skal bidra med å redusere risikoen for søker, men ikke nødvendigvis eliminere den kan tale for at det bør tildeles en mindre biomasse enn omsøkt. Som gjennomgått ovenfor taler hensynet til uttesting av teknologien for at det tildeles minimum tre tillatelser. Rabatten ved konvertering av tre tillatelser vil være på rundt 426 millioner. Legger vi til grunn en investeringskostnad på 740 millioner (gjennomsnittet av 698 og 782 millioner) utgjør rabatten av tre tillatelser i underkant av 60 % av investeringskostnaden. En slik rabatt vil være mer i tråd med departementets uttalelse i Atlantis-saken. Direktoratet finner derfor at investeringskostnadene isolert sett tilsier tildeling av tre tillatelser.

Salaks har levert inn budsjett og kontantstrømanalyse for flere ulike scenarier hvor salgspris og investeringskostnad er ulik. Produsert mengde er for alle scenarier satt lik 9 tillatelser à 780 tonn. Fiskeridirektoratet har gjort en egen vurdering av økonomien i prosjektet. Vi har tatt utgangspunkt i innsendte tall fra søker, men har lagt til grunn Fish Pools forwardpriser for 2019 som vi anser som et objektivt anslag for fremtidige laksepriser, samt markedspris per tillatelse på 152 millioner, som redegjort for ovenfor. Ut i fra dette har vi foretatt beregninger for en eventuell tildeling av tre tillatelser. Gjennomføring av prosjektet ved tildeling av tre utviklingstillatelser vil etter våre beregninger gi søker en negativ netto nåverdi etter endt prosjektperiode og konvertering. Dette kan tale for at det er nødvendig med tildeling av en noe større biomasse for å få en tilstrekkelig økonomisk risikoavlastning til å gjennomføre prosjektet.

Fiskeridirektoratet har gjort en helhetsvurdering hvor det særlig er lagt vekt på behovet Salaks har for å kunne teste ut teknologien i FjordMAX. Videre har vi vektlagt at Salaks skal kunne teste ut anlegget med en konsentrert produksjon og at en av produksjonseenhetene skal kunne testes ut med den biomassen den er dimensjonert for. Det er også tatt hensyn til økonomien i prosjektet. Direktoratet har etter en skjønsmessig vurdering kommet til at det bør være tilstrekkelig med en tildeling av fire tillatelser à 780 tonn og én tillatelse à 370 tonn for at prosjektet skal kunne gjennomføres. Salaks vil da ha mulighet til å gjennomføre uttesting med 1,5 tillatelser i hver merd, samtidig som det i en annen produksjonssyklus kan gjennomføres uttesting hvor én av merdene inneholder fisk tilsvarende tre tillatelser.

---

² <https://www.fiskeridir.no/content/download/22604/317057/version/44/file/MarineHarvestNorway-Svar-klage-NFD.pdf>

5. Vedtak

Fiskeridirektoratet omgjør delvis eget vedtak om avslag av 12. oktober 2018, og avslår søknaden fra Salaks AS hva gjelder 3 510 tonn maksimalt tillatt biomasse (MTB) av en omsøkt MTB på 7020 tonn, jf. laksetildelingsforskriften § 28b. Fiskeridirektoratet vil i tråd med det som fremgår over gå videre med behandling av søknaden oppad begrenset til 3510 tonn MTB.

6. Klagerett

Dette vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Se vedlagt skjema. Klagefristen er tre uker.

Med hilsen

Øyvind Lie
direktør

Anne B. Osland
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Salaks As Lavangnesveien 793 9350 SJØVEGAN

Kopi til:

Nærings- Og Fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Vedlegg

Klageskjema Salaks